

UZYSKANIE ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNEGO

Czym jest świadczenie pielęgnacyjne?

Świadczenie pielęgnacyjne to świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (dalej – „ustawa”)

Świadczenie pielęgnacyjne jest przeznaczone dla osób, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad poważnie niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Komu przysługuje świadczenie pielęgnacyjne?

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

jeżeli osoby te nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do świadczenia pielęgnacyjnego.

Osobom, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Jeżeli o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Samo posiadanie lub własność gospodarstwa rolnego nie stanowi przeszkody w uzyskaniu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

Kiedy nie przysługuje świadczenie pielęgnacyjne?

Należy podkreślić, że świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje w każdej sytuacji. Zgodnie z art. 17 ust. 5 ustawy świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje gdy:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,

- b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 2) osoba wymagająca opieki:
- a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Co jeśli osoba, która ubiega się o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, ma już przyznanie inne świadczenie?

Jeżeli zachodzi zbieg uprawnień do następujących świadczeń:

- 1) świadczenia rodzicielskiego, lub
- 2) świadczenia pielęgnacyjnego, lub
- 3) specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
- 4) dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, lub
- 5) zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów

to osobie uprawnionej przysługuje tylko jedno z tych świadczeń i osoba ta, ma prawo do wyboru tego świadczenia, które jest dla niej najkorzystniejsze.

Jaka jest wysokość świadczenia pielęgnacyjnego?

Świadczenie pielęgnacyjne od 1 stycznia 2022 r. wynosi 2119 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Świadczenie pielęgnacyjne, które przysługuje za niepełne miesiące kalendarzowe wypłaca się w wysokości 1/30 świadczenia pielęgnacyjnego za każdy dzień.

Jak ustala się prawo do świadczenia pielęgnacyjnego?

Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego jest ustalane na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej przez właściwy ośrodek pomocy społecznej.

Nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w Powiecie Płockim:

Lista punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Płockim dostępna jest m.in. pod adresem:

https://bip.powiat-plock.pl/cms/19666/aktualnosci_npp_i_npo_w_2022_r

Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie świadczone są po wcześniejszym zgłoszeniu: telefonicznym pod numerem: **24 267 67 76** lub **734 464 323** (w dni powszednie w godzinach 7.30-15.30), mailowo pod adresem: **starostwo@powiat.plock.pl** bądź on-line pod adresem: **<http://np.ms.gov.pl/>**.

Broszura została sporządzona przez Stowarzyszenie Mazowsze Razem w ramach realizacji zadania polegającego na prowadzeniu punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Powiecie Płockim w roku 2022 ze środków pochodzących z budżetu państwa z części będącej w dyspozycji wojenodów, przez udzielenie dotacji celowej powiatom.

Autor: adv. Michał Rozkosz, Płock, 2022 r.